

## Yrityskaupan hyväksyminen: Kesko Oyj / Onninen Oy

Kilpailu- ja kuluttajavirastolle ("KKV") on 31.3.2016 ilmoitettu järjestely, jossa Kesko Oyj hankkii yksinomaisen määräysvallan Onninen Oy:ssä. Järjestely kuuluu EY:n yrityskeskittymien valvonnasta annetun asetuksen (139/2004) soveltamisalaan, mutta Euroopan komissio on 30.3.2016 tekeväällä päätöksellä siirtänyt tapauksen käsittelyn Suomea koskevalta osalta Suomeen. Tapauksen siirryttyä komissiolta KKV:n tutkittavaksi asiaan sovelletaan kansallista yrityskauppavalvontaa koskevaa lainsäädäntöä.

**Kesko Oyj** ("Kesko") on Kesko-konsernin emoyhtiö. Kesko-konserniin kuuluvat toimialat ovat päivittäistavarakauppa, rauta- ja erikoiskauppa sekä auto- ja konekauppa. Keskon tytäryhtiö Rautakesko Oy ("Rautakesko") toimii yrityskaupan kannalta merkityksellisillä rakennusmateriaalien ja kodin kunnostamisen tuotteiden markkinoilla.

Rautakesko on osa Kesko-konsernin rauta- ja erikoiskaupan toimialasegmenttiä, johon kuuluvat muun muassa K-rauta, Rautia ja K-maatalous. K-rauta tarjoaa viidessä maassa rakentamisen, remontoinnin, pihan ja puutarhan sekä sisustamisen ja kodin kalustamisen tuotteita ja palveluja kuluttaja- ja ammattiasiakkaille. Suomessa kaikissa K-raudoissa toimii kauppiasyrittäjä. Rautia palvelee erityisesti rakentajia, remontoijia ja rakennusalan ammattilaisia. Myös kaikissa Rautia-kaupoissa toimii kauppiasyrittäjä. K-Rauta- ja Rautia-ketjuissa on noin 140 K-kauppias-liiketoimintamallilla toimivaa rautakauppaa.

**Onninen Oy** ("Onninen") kuuluu perheomistuksessa olevaan Onvest-konserniin. Onninen harjoittaa teknistä tukkukauppaa ja on keskittynyt LVI- ja sähkötuotteiden myyntiin. Onnisen asiakkaita ovat erityisesti urakoitsijat, teollisuus ja julkisen sektorin asiakkaat. Onninen toimittaa Suomessa LVI-, sähkö-, jäähdytys- ja teräsalan tuotteita ja palvelukokonaisuuksia muun muassa talonrakentamiseen, infrarakentamiseen, teollisuuteen sekä alan jälleenmyyjille.

Päällekkäisyydet osapuolten toiminnassa ovat ilmoittajan mukaan vähäisiä. Kesko/K-ryhmä on aktiivinen erityisesti rakennusmateriaalien ja kodin kunnostamiseen tarkoitettujen tuotteiden markkinoilla, kun taas Onnisen liiketoiminta on keskittynyt ammattiasiakkaille suunnattuun tukkumyyntiin LVI-tuotteiden ja sähkötuotteiden markkinoilla.

Ilmoittajan mukaan relevantit päätuotemarkkinat ovat seuraavat:

- rakennusmateriaalien ja kodin kunnostamiseen tarkoitettujen tuotteiden markkinat<sup>1</sup>;

<sup>1</sup> Rakennusmateriaalien (mukaan lukien rautakauppatuotteet) ja kodin kunnostamiseen tarkoitettujen tuotteiden markkinoille kuuluu laaja valikoima kodin remonttitarpeista, kuten maaleja ja maalaustarvikkeita, työkaluja,

- LVI-tuotteiden markkinat<sup>2</sup>, jotka voidaan jakaa edelleen tuoteryhmittäin lämmitys- ja putkistotuotteisiin, saniteettituotteisiin, ilmanvaihtotuotteisiin ja jäähdytystuotteisiin;
- sähkötuotteiden markkinat<sup>3</sup>;
- tietoliikennetuotteiden markkinat;
- infrastruktuurirakentamisen tuotteiden markkinat; ja
- teollisuuden tarkoitettujen terästuotteiden ja -putkien markkinat.

Relevantit tuotemarkkinat voidaan edelleen jakaa asiakassegmenteittäin:

- (a) *tukkumyynti jälleenmyyjille* eli myynnit sellaisille jälleenmyyjäliikkeille, jotka myyvät tuotteita eteenpäin loppukäyttäjälle,
- (b) *jälleenmyynti ammattiasiakkaille* (B2B-myynti kuten urakoitsijat);
- (c) *vähittäismyynti kuluttaja-asiakkaille* (B2C-myynti).

Osapuolilla on ilmoittajan mukaan päällekkäisyyttä ainoastaan rakennusmateriaalien ja kodin kunnostamiseen tarkoitettujen tuotteiden, LVI-tuotteiden ja sähkötuotteiden jälleenmyynnissä ammattiasiakkaille. Muilta osin päällekkäisyyksiä ei ilmoittajan mukaan ole. Kesko ei toimi tukkumyynä jälleenmyyjille, vaan Rautakesko toimii K-ryhmän sisäisenä hankintakanavana ja myy siten vain K-ryhmään kuuluville itsenäisille kauppiaille. Onninen ei teknisenä tukkumyynä harjoita lainkaan kuluttajakauppaa. Osapuolista ainoastaan Onninen toimii ilmoittajan mukaan tietoliikennetuotteiden, infrastruktuurirakentamisen tuotteiden ja teollisuuden tarkoitettujen terästuotteiden ja -putkien markkinoilla.

Rakennusmateriaalien ja kodin kunnostamiseen tarkoitettujen tuotteiden myynnissä ammattiasiakkaille osapuolten yhteenlaskettu markkinaosuus vuonna 2014 oli [20-30]<sup>4</sup> %, josta Onnisen osuus oli [0-5] %. Lisäksi osapuolilla on päällekkäisyyttä LVI-tuotteiden myynnissä ammattiasiakkaille. Osapuolten yhteenlaskettu markkinaosuus LVI-tuotteiden kokonaismarkkinoilla oli [30-40] % vuonna 2014, josta Keskon osuus oli [0-5] %. Onnisen jälkeen suurimmat toimijat LVI-tuotteiden markkinoilla ovat LVI-Dahl Oy ja

---

henkilösuojaimia, sekä erilaisia rakentamiseen, remontointiin, puutarhanhoitoon ja sisustukseen liittyviä tuotteita. Näitä tuotteita myydään tavallisesti rautakaupoissa, joissa asiakkaina ovat pääsääntöisesti kuluttajat.

<sup>2</sup> LVI-tuotteisiin lasketaan kuuluviksi kaikki rakennusten sisään tarkoitettuihin putkisto- ja ilmastointijärjestelmiin kuuluvat tuotteet, sekä tietyt rakennusten ulkopuolelle sijoitettavat tuotteet.

<sup>3</sup> Sähkötuotteet voidaan jakaa sähköasennustuotteisiin ja valaistustuotteisiin. Sähköasennustuotteita ovat muun muassa jakotaulut, sähkökaapit, johdotustarvikkeet, pistokkeet ja pistorasiat, kytkimet ja moduulipiirikatkaisijat, liitäntä-, merkintä- ja kiinnitysmateriaalit, lämmittimet, kaapelihyllyt ja tiivistystuotteet. Valaistustuotteita ovat erilaiset koti-, toimisto-, teollisuus- ja ulkokäyttöön tarkoitetut lamput ja valaisimet sekä valaisinkomponentit.

<sup>4</sup> Hakasulkeisiin merkityissä kohdissa tarkka tieto on poistettu liikesalaisuutena.

Ahlsell Oy. Mikäli LVI-tuotteiden B2B-myynnin markkinoita tarkasteltaisiin tuoteryhmittäin, olisi yrityskaupasta seuraava yhteenlasketun markkinaosuuden nousu ilmoittajan mukaan korkeintaan vähäistä. Osapuolten yhteenlaskettu markkinaosuus sähkötuotteiden markkinoilla vuonna 2014 oli ilmoittajan mukaan [10-20] %.

Ilmoittajan näkemyksen mukaan relevantit maantieteelliset markkinat ovat Suomen laajuiset kunkin edellä mainitun tuotemerkkinan osalta.

Kilpailu- ja kuluttajaviraston arvion mukaan yrityskauppa ei kilpailulain 25 §:ssä tarkoitetulla tavalla olennaisesti estä kilpailua Suomen markkinoilla tai niiden oleellisella osalla. Osapuolten liiketoiminnat ovat suurelta osin toisiaan täydentäviä eivätkä osapuolet ole toistensa lähimpiä kilpailijoita. Kilpailu- ja kuluttajaviraston markkinaselvityksen perusteella ei myöskään voida tehdä sellaista johtopäätöstä, että yrityskauppa aiheuttaisi kilpailulaissa tarkoitetulla tavalla merkittäviä haitallisia kilpailuvaikutuksia.

## Ratkaisu

Kilpailu- ja kuluttajavirasto hyväksyy yrityskaupan, jossa Kesko Oyj hankkii yksinomaisen määräysvallan Onninen Oy:ssä.

## Sovelletut säännökset

Kilpailulaki (948/2011) 21, 22, 24, 25 ja 26 §.

## Muutoksenhaku

Kilpailu- ja kuluttajaviraston tässä asiassa antamaan päätökseen saa hakea muutosta markkinaoikeudelta kilpailulain 44 §:n mukaan siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Lisätietoja päätöksestä antaa erikoistutkija Susanna Suvanto, puhelin 029 505 3346, sähköposti etunimi.sukunimi@kkv.fi.

Ylijohtaja Timo Mattila

Erikoistutkija Susanna Suvanto